

บทละครเรื่องเงาะป่าพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 5 : การศึกษาวิเคราะห์
ทางสังคมและวัฒนธรรม

นางสมหมาย เขียบเทียม

003666

ศูนย์เอกสารประเทศไทย
THAILAND INFORMATION CENTER

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

THE PLAY NGO PA BY KING RAMA V : AN ANALYTICAL STUDY
OF SOCIETY AND CULTURE

Mrs. Sommai Tiabtiam

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University.

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

[Signature]

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... *[Signature]* ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์วัชร รมยะนันท์)

..... *[Signature]* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี แย้มนัคคา)

..... *[Signature]* กรรมการ
(อาจารย์ ดร. กิ่งแก้ว อัครถาวร)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี แย้มนัคคา

คณบดีของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทละคร เรื่องเงาะป่า พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 5 :

การศึกษาวิเคราะห์ทางสังคมและวัฒนธรรม

โดย

นางสมหมาย เทียบเทียบ

แผนกวิชา

ภาษาไทย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทละคร เรื่องเงาะป่า พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 5 : การศึกษา
วิเคราะห์ทางสังคมและวัฒนธรรม

ชื่อ นางสาวสมหมาย เทียบเทียม

ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพระราชนิพนธ์เรื่องเงาะป่า เพื่อค้นหาความรู้
ด้านสังคมและวัฒนธรรมของเงาะ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรง
พบเห็นมาจริง ๆ และได้ทรงนำมาแทรกไว้ในบทพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ เนื้อหาของวิทยา-
นิพนธ์แบ่งออกเป็น 6 บท

บทแรกเป็นบทนำ กล่าวถึงงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเงาะป่าทางด้านสังคมและ
วัฒนธรรมของชาวเงาะ ความเป็นมาของปัญหา ภูมิหลังของเรื่องเงาะป่า และโครงเรื่อง

บทที่ 2 วิเคราะห์ชนเผ่าเงาะทางด้านระบบครอบครัว

บทที่ 3 วิเคราะห์ชนเผ่าเงาะทางด้านวัฒนธรรม ทางวัตถุ ความเชื่อ และ

พิธีกรรม

บทที่ 4 การศึกษาวิเคราะห์บทละครเรื่องเงาะป่าในแง่การใช้คำพูด

เนื้อหา และรูปแบบ

บทที่ 5 ว่าด้วยเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรม

บทที่ 6 เป็นการสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยคาดว่าคงจะให้ประโยชน์ทางด้านการศึกษา วรรณคดี
และสังคมวัฒนธรรมแก่ผู้สนใจเป็นอย่างมาก

Thesis Title The Play Ngo Pa by King Rama V : An Analytical
Study of Society and Culture

Name Mrs. Sommai Tiabtiam

Academic Year 1977

ABSTRACT

This thesis is an attempt to study the play Ngo Pa by King Rama V in order to understand the society and culture of the Negrito, on which the play was based. The thesis is divided into 6 chapters.

The first one gives some background of the Negrito people in Southern Thailand. It points out how they became an object of interest to his majesty, hence the characters and plot of the play.

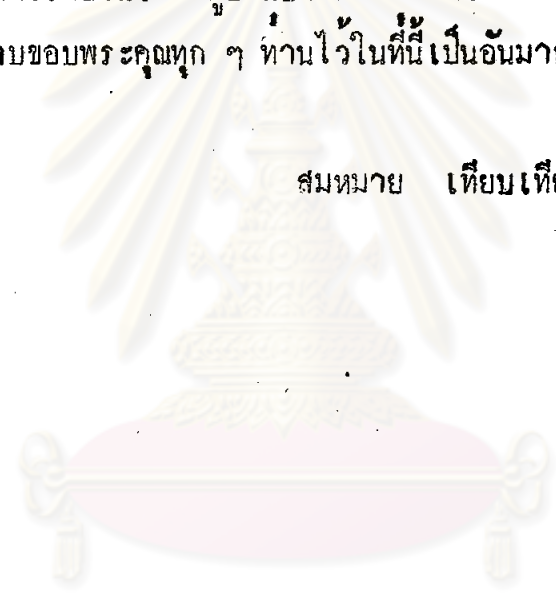
The second chapter is an analysis of the family system and the third chapter deals with the belief, the ritual aspect, and the material culture. The fourth chapter discusses the form and content, and the use of some Negrito words and idioms in the play. The fifth chapter concerns the cultural change and the sixth chapter is the conclusion with suggestions for further study.

It is expected that this thesis will be of benefit to those interested in studying the relationship between literature and society.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จด้วยผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากบรรดาอาจารย์
 ในแผนกภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แยมั่นคดา
 อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มีศาสตราจารย์ พัทยา สายหู และบรรดาอาจารย์อีกหลาย
 ท่านจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา วิทยาลัยครูยะลา รวมทั้งบางท่านจากหน่วย
 ทหารปราบปรามผู้ก่อการร้ายในเขตหมู่บ้านซาไก กิ่งอำเภอธารโต จังหวัดยะลา
 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ในที่นี้เป็นอันมาก

สมหมาย เทียบเทียม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ภูมิหลังของบทละคร เรื่อง เงาะป่า	3
ความเป็นมาของ เงาะชื่อคนึง	4
คนึง เขาวัง	5
โครงเรื่อง	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
แนวความคิดสำคัญ หรือ สมมุติฐาน	9
วิธีดำเนินการวิจัย	9
วิธีเก็บข้อมูล	10
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	11
ความสนใจของชาวต่างประเทศที่มีต่อเงาะป่า	11
ความหมายของเงาะป่า	13
รูปร่างลักษณะของเงาะ	15
ภูมิประเทศ	15
การเพาะปลูก	16

2	วิเคราะห์ชนเผ่าเงาะทางด้านระบบครอบครัว	17
2.1	ลักษณะของครอบครัว	17
2.2	ระบบครอบครัว	19
2.2.1	การเกี่ยวพาราสี	22
2.2.2	การสู่ขอ	25
2.2.3	การสมรส	25
2.2.4	หน้าที่ของสามีภรรยา	34
2.3	ประเพณีความสัมพันธ์	35
2.3.1	ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก	35
2.3.2	ความสัมพันธ์ระหว่างสามีและภรรยา	37
2.3.3	ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับลูกบ้าน	39
2.4	การศึกษาอบรม	41
2.5	การพักผ่อนอารมณ์	47
3	วิเคราะห์ชนเผ่าเงาะทางด้านวัฒนธรรมทางวัตถุ ความเชื่อและพิธีกรรม	51
3.1	วัฒนธรรมทางด้านวัตถุ	52
3.1.1	การแต่งกาย	53
3.1.2	สถานที่อยู่	57
3.1.3	อาหาร	60
3.1.4	อาวุธ	62
3.1.5	สิ่งประคิษฐ์ที่เป็นเครื่องบันเทิงอารมณ์	66
3.2	ความเชื่อ	70
3.2.1	ความเชื่อเรื่องผีสังเทวดา	71

3.2.2	ความเชื่อเรื่องความฝันและโชคกลาง	74
3.2.3	ความเชื่อในรูปสัญลักษณ์	76
3.2.4	ความเชื่อในเรื่องการรักษาความบริสุทธิ์	78
3.3	พิธีกรรมเกี่ยวกับการเกิดการตาย	80
3.3.1	ประเพณีการเกิด	81
3.3.2	ประเพณีการตาย	83
4	การศึกษามหะครเรื่องเงาะป่าในแง่คำ ส่วนวน เนื้อหาและรูปแบบ ในภาษาก้อย	88
4.1	ลักษณะของภาษาก้อย	88
4.1.1	คุณตระกูลภาษาก้อย	89
4.1.2	ลักษณะของคำที่อยู่ในมหะคร	90
4.1.3	อิทธิพลของภาษามลายูที่มีต่อภาษาก้อยในปัจจุบัน	92
4.1.4	ลักษณะของภาษาก้อยโดยทั่ว ๆ ไป	93
4.2	การใช้คำ และส่วนวนภาษา	98
4.3	การใช้ภาษากิ่ง	101
4.4	การใช้คำสรรพนาม	103
4.5	เนื้อหาและรูปแบบ	104
5	การเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมธรรม	111
5.1	การศึกษาอบรม	112
5.2	การสมรส	112
5.3	การแต่งงาน	113
5.4	อาวุธ	114

บทที่	หน้า
6 ตรีบุป และขอเสนอแนะ	116
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก	123
ประวัติการศึกษา	14๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย